

Beslissing

van de VREG

met betrekking tot de goedkeuring van de regels voor de marktprocessen voor flexibiliteit, voorgelegd door de elektriciteitsdistributienetbeheerders, zoals vermeld in artikel 4.3.63 Technisch Reglement voor de Distributie van Elektriciteit in het Vlaamse Gewest

Inhoud

I.	Inleiding	3
I.1.	Aanleiding.....	3
I.2.	Wettelijk kader	3
I.3.	Voorafgaand traject.....	5
I.4.	Voorwerp.....	6
II.	Analyse en beoordeling.....	7
II.1.	Bespreking	7
II.2.	Conclusie	8
	Beschikbaar gedeelte	9

I. Inleiding

I.1. Aanleiding

Artikel 4.3.63 van het Technisch Reglement voor de Distributie van Elektriciteit in het Vlaamse Gewest van 25 juni 2021 (hierna afgekort: TRDE)¹ bepaalt dat de elektriciteitsdistributienetbeheerders regels voor de marktprocessen voor flexibiliteit moeten opstellen, en deze ten laatste 1 jaar na de datum van inwerkingtreding van dit reglement aan de VREG ter goedkeuring moeten voorleggen. Het TRDE werd door de VREG goedgekeurd op 25 juni 2021,² werd vervolgens op 19 juli 2021 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad, en trad bijgevolg op 29 juli 2021 in werking.

De elektriciteitsdistributienetbeheerders legden op 28 juli 2022 de vermelde regels aan de VREG ter goedkeuring voor.

I.2. Wettelijk kader

Artikel 4.1.8/2, eerste lid van het Energiedecreet³ bepaalt dat de activiteiten inzake databeheer op het distributienet onder meer de volgende taken omvatten:

10° het verzamelen, berekenen, verwerken en bezorgen aan de betrokken marktpartijen, in overleg met de transmissienetbeheerder waar dat van toepassing is, van de informatie die nodig is om het flexibiliteitsvolume, het geleverde flexibiliteitsvolume per toegangspunt of allocatiepunt en de referentiecurve van het elektriciteitsafname- en injectieprofiel te berekenen conform de regels die voor de betrokken flexibiliteitsdienst of ondersteunende dienst worden bepaald, voor:

- a) de valorisatie van de flexibiliteit die een energieoverdracht met zich meebrengt;*
 - b) een gereguleerd product van een elektriciteitsdistributienetbeheerder;*
 - c) de transmissienetbeheerder als hij dat nodig heeft;*
- 11° het beheer van het flexibiliteitstoegangsregister;*
12° het beheer van het flexibiliteitsactivatieregister.

Verder bepaalt artikel 4.2.1, §2 van het Energiedecreet dat de technische reglementen van de VREG onder andere het volgende bevatten:

14° de methodologie die gebruikt wordt door de elektriciteitsdistributienetbeheerders en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit bij de aankoop van elektriciteit voor het dekken van netverliezen, de aankoop van niet-frequentiegerelateerde ondersteunende diensten en de aankoop van alle vormen van flexibiliteit, waarvoor de elektriciteitsdistributienetbeheerder of de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit de aanvrager van flexibiliteit is, in het bijzonder het beheer van lokale congestie en redispatching binnen hun eigen dekkingsgebied, en de informatieverplichtingen daarover;

15° de regels die zijn opgelegd in het kader van flexibiliteit aan de elektriciteitsdistributienetbeheerders en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit en de dienstverleners van flexibiliteit;

¹ Technisch Reglement voor de Distributie van Elektriciteit in het Vlaamse Gewest van 25 juni 2021, raadpleegbaar via: www.vreg.be/nl/technische-reglementen.

² Beslissing van de VREG van 25 juni met betrekking tot de goedkeuring van het technisch reglement distributie elektriciteit in het Vlaamse Gewest (BESL-2021-34), raadpleegbaar via: www.vreg.be/nl/document/besl-2021-34.

³ Decreet van 8 mei 2009 houdende algemene bepalingen betreffende het energiebeleid.

16° de lijst van gegevens, waaronder ook persoonsgegevens, die in het flexibiliteitstoegangsregister worden opgenomen;

17° de lijst van gegevens, waaronder ook persoonsgegevens, die in het flexibiliteitsactivatieregister worden opgenomen;

In uitvoering van beide artikelen uit het Energiedecreet werd in het TRDE artikel 4.3.63 opgenomen:

§1. De elektriciteitsdistributienetbeheerders en de dienstverleners van flexibiliteit communiceren met betrekking tot de relationele gegevens en de meetgegevens van een toegangspunt of een allocatiepunt voor flexibiliteit, indien van toepassing, volgens de regels voor de marktprocessen voor flexibiliteit.

§2. De elektriciteitsdistributienetbeheerder stelt deze regels voor de marktprocessen voor flexibiliteit op, conform de procedure beschreven in §3 van dit artikel. Deze regels voor de marktprocessen voor flexibiliteit op het distributienet bevatten minstens de volgende onderwerpen:

- een in overleg opgesteld (communicatie)protocol of procedure dat de regels voor de uitwisseling van gegevens tussen de marktpartijen bevat, waaronder regels in verband met het formaat, de procedure en het medium;*
- de regels die geldig zijn bij een wissel van een dienstverlener van flexibiliteit;*
- de contractuele wijzigingen op het toegangspunt of het allocatiepunt voor flexibiliteit zoals de wissel van flexibiliteitsproduct of de combinatie van verschillende flexibiliteitsproducten;*
- de methodologie voor de berekening van de flexibiliteitsvolumes en de referentiecurves, indien van toepassing;*
- de specifieke bepalingen voor de gegevensuitwisseling tussen de marktpartijen voor flexibiliteit op het laagspanningsdistributienet;*
- de regels over de publicatie, rapportering en transparantie van de marktprocessen voor flexibiliteit op het distributienet.*

§3. Het vaststellen en de wijziging van de regels voor de marktprocessen voor flexibiliteit gebeurt na voorafgaandelijk overleg met de transmissienetbeheerder en met de op het distributienet actieve marktdeelnemers, waaronder evenwichtsverantwoordelijken, toegangshouders en dienstverleners van flexibiliteit. Via dit overleg moeten deze marktpartijen op de meest efficiënte manier geïnformeerd worden van het voorstel, moeten zij opmerkingen kunnen formuleren, alsook geïnformeerd worden over de wijze waarop met deze opmerkingen wordt omgegaan door de elektriciteitsdistributienetbeheerder, inclusief de omstandige motivering daarvan.

De elektriciteitsdistributienetbeheerder legt een consultatieprocedure vast die minstens aan de voorwaarden vermeld in het voorgaande lid voldoet, en legt deze ten laatste ten laatste 2 maanden na de datum van inwerkingtreding van het nieuwe TRDE ter goedkeuring voor aan de VREG. De procedure uit §1.2.4 is daarbij van toepassing.

§4. De regels voor de marktprocessen voor flexibiliteit kunnen op elk moment gewijzigd worden, mits het doorlopen van de overleg- en consultatieprocedure uit §3 van dit artikel. Elke wijziging dient opnieuw ter goedkeuring aan de VREG worden voorgelegd.

De elektriciteitsdistributienetbeheerder maakt tweejaarlijks, na raadpleging van de marktdeelnemers, een evaluatierapport op over de regels met daarin aanbevelingen tot verbetering en bezorgt dit aan de VREG.

§5. De elektriciteitsdistributienetbeheerder stelt de regels voor de marktprocessen voor flexibiliteit en elke herziening ervan onverwijld ter beschikking op een publieke website. De regels voor de marktprocessen voor flexibiliteit worden ten laatste 1 jaar na de datum van inwerkingtreding van

dit reglement ingediend bij de VREG ter goedkeuring. Artikel 1.2.4, §3 en §5 is van toepassing op de procedure die de elektriciteitsdistributienetbeheerders dienen te volgen, tenzij voor wat betreft de beslissingstermijn, die wordt op 90 dagen gelegd.

§6. De elektriciteitsdistributienetbeheerder monitort de gegevensuitwisseling zoals beschreven in de regels voor marktprocessen voor flexibiliteit op het distributienet op een onafhankelijke en transparante manier in samenspraak met de betrokken partijen.

§7. Er wordt tussen de elektriciteitsdistributienetbeheerder en de marktdeelnemers die gegevens uitwisselen een overeenkomst opgesteld die de kwaliteitseisen inzake de communicatie, vermeld in §1, bevat en de hiermee verbonden wederzijdse rechten en plichten.

Artikel 4.2.1 van het Energiedecreet bepaalt voorts:

§ 2. De technische reglementen, [...] bevatten voor het beheer, de toegang tot en de aansluiting op het net in ieder geval: [...]

6° de informatieverplichtingen of voorafgaande goedkeuring of vaststelling door de VREG van de operationele regels, algemene voorwaarden, typeovereenkomsten, formulieren en procedures die gebruikt worden door de netbeheerder ten aanzien van leveranciers, aanbieders van energiediensten met inbegrip van aggregatoren en afnemers;

Verder bepaalt artikel 2.3.21, §7 TRDE dat de modelovereenkomsten *en alle andere relevante documenten* met betrekking tot flexibiliteit ter goedkeuring voorgelegd moeten worden aan de VREG, publiek geconsulteerd moeten worden (de procedure uit art. 1.2.4, §5 TRDE moet gevolgd worden) en openbaar raadpleegbaar moeten zijn.

I.3. Voorafgaand traject

Het TRDE van 25 juni 2021 werd op 19 juli 2021 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad, waarna het op 29 juli 2021 in werking trad. Dit impliceert dat de elektriciteitsdistributienetbeheerders volgens art. 4.3.63, §5 TRDE ten laatste op 29 juli 2022 een eerste versie van de regels voor de marktprocessen voor flexibiliteit aan de VREG dienden voor te leggen.

Zoals vereist door artikel 4.3.63, §3 TRDE dienden de elektriciteitsdistributienetbeheerders eerst over te gaan tot een voorafgaandelijk overleg met de transmissienetbeheerder en met de op het distributienet actieve marktdeelnemers, waaronder evenwichtsverantwoordelijken, toegangshouders en dienstverleners van flexibiliteit.

Nog volgens art. 4.3.63, §3 TRDE moesten de elektriciteitsdistributienetbeheerders een consultatieprocedure, die aan enkele minimumvoorwaarden in de vermelde bepaling voldoet, vastleggen als kader voor het overleg met de vermelde partijen. De elektriciteitsdistributienetbeheerders moesten deze consultatieprocedure ten laatste 2 maanden na de datum van inwerkingtreding van het TRDE ter goedkeuring voorleggen aan de VREG.

De VREG heeft bij beslissing van 15 december 2021 (BESL-2021-125) reeds zijn gemotiveerde goedkeuring verleend aan de consultatieprocedure voor de marktprocessen voor flexibiliteit, die Fluvius System Operator cv (hierna: afgekort: Fluvius) had ingediend in naam en voor rekening van de tien Vlaamse elektriciteitsdistributienetbeheerders.⁴

⁴ Beslissing van de VREG met betrekking tot de consultatieprocedure voor marktprocessen in het kader van flexibiliteit (BESL-2021-125), raadpleegbaar via: www.vreg.be/nl/document/besl-2021-125.

Deze goedgekeurde consultatieprocedure voorziet in marktoverleg dat vanuit Synergrid vzw, Federatie van de elektriciteits- en gasnetbeheerders in België, georganiseerd wordt onder de vorm van zgn. “Product Design Groups” (PDGs), en dit meer bepaald in de schoot van een specifieke PDG flexibiliteit.⁵

Synergrid organiseerde twee bijeenkomsten van de PDG flexibiliteit, één op 24 februari 2022 en één op 19 mei 2022, tijdens dewelke overleg plaatsvond over de regels voor de marktprocessen van flexibiliteit. De stakeholders konden daarna nog tot en met 3 juni 2022 verdere opmerkingen indienen, waarna de consultatieprocedure werd afgerond.

De ontvangen opmerkingen en suggesties van de stakeholders, alsook de verduidelijking hoe met de ingediende reacties werd omgegaan, zijn opgenomen in de werkdocumentatie (Notulen) van de PDG, die online werd gepubliceerd op de pagina van de PDG flexibiliteit op de Synergrid website en daar nog steeds raadpleegbaar is.⁶

I.4. Voorwerp

Na het doorlopen van de door de VREG goedgekeurde consultatieprocedure, zoals onder de vorige hoofding beschreven, maakte Fluvius per brief van 28 juli 2022 een document over aan de VREG met daarin de eerste versie van de regels voor de marktprocessen voor flexibiliteit, met verzoek om deze regels formeel goed te keuren. Fluvius lichtte deze regels op 28 september 2022 toe aan de VREG.

Deze op 28 juli 2022 ingediende regels vormen, als ter goedkeuring voorliggende regels, het voorwerp van deze beslissing.

⁵ Zie voor meer informatie: <http://www.synergrid.be/index.cfm?PageID=20977>.

⁶ Zie: <http://www.synergrid.be/index.cfm?PageID=20977>.

II. Analyse en beoordeling

II.1. Bespreking

De VREG dient te na te gaan of de ter goedkeuring voorliggende regels conform de Vlaamse energieregelgeving zijn. Inzonderheid toetst de VREG of de ter goedkeuring voorliggende regels al dan niet voldoen aan de vereisten opgenomen in art. 4.3.63 van het TRDE.

Allereerst stelt de VREG vast dat de ter goedkeuring voorliggende regels **tijdig** aan de VREG ter goedkeuring werden voorgelegd. Meer bepaald gebeurde dit op 28 juli 2022. Dit was vóór het verstrijken van de termijn in art. 4.3.63, §5 van het TRDE, dat bepaalt dat de regels ten laatste één jaar na de datum van inwerkingtreding van het TRDE, dus uiterlijk op 29 juli 2022, aan de VREG ter goedkeuring moesten worden voorgelegd.

Voorts dient de VREG na te gaan of de ter goedkeuring voorliggende regels minstens de onderwerpen bevatten die in art. 4.3.63, §2 van het TRDE worden opgesomd:

- een in overleg opgesteld (communicatie)protocol of procedure dat de regels voor de uitwisseling van gegevens tussen de marktpartijen bevat, waaronder regels in verband met het formaat, de procedure en het medium;
- de regels die geldig zijn bij een wissel van een dienstverlener van flexibiliteit;
- de contractuele wijzigingen op het toegangspunt of het allocatiepunt voor flexibiliteit zoals de wissel van flexibiliteitsproduct of de combinatie van verschillende flexibiliteitsproducten;
- de methodologie voor de berekening van de flexibiliteitsvolumes en de referentiecurves, indien van toepassing;
- de specifieke bepalingen voor de gegevensuitwisseling tussen de marktpartijen voor flexibiliteit op het laagspanningsdistributienet;
- de regels over de publicatie, rapportering en transparantie van de marktprocessen voor flexibiliteit op het distributienet.

Na analyse van de ter goedkeuring voorliggende regels stelt de VREG vast dat deze de vereiste minimale inhoud bevatten.

De VREG wenst hierbij nog de volgende verduidelijkingen te maken.

De methodologie voor de berekening van de flexibiliteitsvolumes en de referentiecurves en de specifieke bepalingen voor de gegevensuitwisseling tussen de marktpartijen voor flexibiliteit op het laagspanningsdistributienet zijn niet in detail uitgewerkt in de ter goedkeuring voorliggende regels.

Wat betreft de methodologie voor de berekening van de flexibiliteitsvolumes en de referentiecurves, volgt Fluvius de berekeningsmethode zoals voorgeschreven door het productontwerp van elk flexibiliteitsproduct. Bijgevolg is het momenteel niet nodig een specifieke methodologie op te nemen in de ter goedkeuring voorliggende regels. Fluvius lichtte toe aan de VREG dat dit in de toekomst wel verder uitgewerkt zal worden, indien er een generieke methode voor alle beschikbare flexibiliteitsproducten beschikbaar zou worden. De VREG kan deze aanpak volgen.

Ook de specifieke bepalingen voor de gegevensuitwisseling tussen de marktpartijen voor flexibiliteit op het laagspanningsdistributienet zijn momenteel nog niet verder uitgewerkt in de ter

goedkeuring voorliggende regels, aangezien de focus van de voorgelegde regels zich beperkt tot bestaande flexibiliteitsproducten, die (behalve *Frequency Containment Reserve (FCR)*⁷) nog niet zijn opengesteld voor deelname door distributienetgebruikers op het laagspanningsdistributienet. Fluvius vermeldt in de ter goedkeuring voorliggende regels dat dit aspect verder zal uitgewerkt worden wanneer nieuwe/bestaande producten voor laagspanningsdeelname worden opengesteld. De VREG kan deze aanpak volgen.

Tot slot treedt de VREG het plan van aanpak van Fluvius bij om de marktgid ten minste iedere twee jaar en bij de introductie van nieuwe producten te herzien en bij te werken (zoals vermeld in de inleiding van de ter goedkeuring voorliggende regels). De VREG wenst hierbij het belang te onderstrepen van een tijdige herziening van de voorgelegde regels, bij de introductie van nieuwe flexibiliteitsproducten (bv. flexibiliteit voor lokaal congestiebeheer), en bij de aanpassing (zoals een uitbreiding van het toepassingsgebied naar laagspanning) van bestaande flexibiliteitsproducten. Conform art. 4.3.63, §4 van het TRDE zal elke wijziging van de regels voor de marktprocessen voor flexibiliteit opnieuw ter goedkeuring aan de VREG moeten worden voorgelegd.

II.2. Conclusie

Samenvattend stelt de VREG vast dat de ter goedkeuring voorgelegde regels **voldoen** aan de vereisten in art. 4.3.63 van het TRDE. De ter goedkeuring voorliggende regels zijn bovendien **niet strijdig** met andere bepalingen van de Vlaamse energieregelgeving.

De VREG stelt tot slot vast dat Fluvius een model heeft opgesteld van de door art. 4.3.63, §7 TRDE vereiste overeenkomst tussen de elektriciteitsdistributienetbeheerders en de dienstverleners van flexibiliteit m.b.t. de kwaliteitseisen inzake de communicatie en de daarmee verbonden wederzijdse rechten en plichten, dat bijlage 4 van de ter goedkeuring voorliggende regels vormt. Deze overeenkomst valt echter als zodanig, net zoals de andere bijlagen van de ter goedkeuring voorliggende regels, buiten de goedkeuringsbevoegdheid van de VREG zoals voorzien in het TRDE.

⁷ De captatie/uitwisseling van de benodigde gegevens voor FCR gebeurt via het *Real-time Communication Platform* door middel van een *gateway*, onafhankelijk van deelname op laag- of middenspanning. Voor FCR zijn er bijgevolg geen specifieke bepalingen voor de gegevensuitwisseling in geval van laagspanningsdeelname noodzakelijk.

Beschikkend gedeelte

De VREG beslist:

Artikel 1. de regels voor de marktprocessen voor flexibiliteit, zoals vermeld in art. 4.3.63 van het TRDE en zoals aan de VREG voorgelegd door de elektriciteitsdistributienetbeheerders en opgenomen als bijlage bij deze beslissing, goed te keuren.

Artikel 2. akte te nemen van de bijlagen bij de regels voor de marktprocessen voor flexibiliteit, waaronder een modelovereenkomst m.b.t. de kwaliteitseisen inzake de communicatie en de daarmee verbonden wederzijdse rechten en plichten, en deze ten informatieve titel te publiceren als bijlage bij deze beslissing.

Artikel 3. te verklaren dat deze beslissing in werking treedt op de dag van publicatie in de documentendatabank op de website van de VREG.

Artikel 4. de elektriciteitsdistributienetbeheerders te verzoeken het onder artikel 1 van deze beslissing goedgekeurde document onverwijld ter beschikking te stellen op een publieke website, conform art. 4.3.63, §5 van het TRDE.

Voor de VREG,

Sint-Joost-ten-Node,

Pieterjan Renier
Algemeen Directeur

Bijlage: Regels voor de marktprocessen voor flexibiliteit (incl. bijlagen daarbij): “Marktgids flexibiliteit”